

Subsidieoproep Persoonlijkheidsstoornissen

In 2023 heeft de **Stichting tot Steun VCVGZ** een oproep gelanceerd voor subsidieaanvragen voor onderzoeksprojecten op het gebied van **Persoonlijkheidsstoornissen**. Inmiddels zijn negen onderzoeken binnen deze call van start gegaan. Meer informatie daarover kunt u lezen op de [website](#) van de Stichting tot Steun VCVGZ.

In het voorjaar van 2026 zal de **tweede ronde** binnen deze call van start gaan. Vooraanvragen daarvoor kunnen tot uiterlijk **1 maart 2026** worden ingediend.

Thema's

De onderzoeksprojecten dienen aan te sluiten bij een van de twee thema's die zijn voortgekomen uit de Kennisagenda die eerder door het Kenniscentrum Persoonlijkheidsstoornissen werd opgesteld in samenwerking met het veld, namelijk:

1. Interventie van persoonlijkheidsstoornissen gedurende de levensloop

Persoonlijkheidsstoornissen hebben meer persoonlijke en maatschappelijke impact wanneer ze chronisch worden. Daarom kan er grote gezondheidswinst behaald worden wanneer persoonlijkheidsstoornissen in alle levensfasen tijdig worden herkend en adequaat behandeld. Onderzoek op gebied van persoonlijkheidsstoornissen kan bijdragen aan het herkennen van (vroege stadia van) persoonlijkheidspathologie en het beter identificeren van genderverschillen en psychosociale risicofactoren voor een ongunstige ontwikkeling, zodat gepaste behandeling of opvolging sneller kan worden geïndiceerd. Op gebied van vroege interventie kan verder gedacht worden aan het onderzoeken van de werkzaamheid van specifieke of generieke interventies en aan de meerwaarde van het vroegtijdig inzetten van interventies die gericht zijn op de (ontwikkende) persoonlijkheidsstoornis.

2. Beschikbaarheid en toegankelijkheid van behandeling voor mensen met een persoonlijkheidsstoornis.

Nationale en internationale richtlijnen bevelen psychotherapie aan als behandeling van eerste keuze voor persoonlijkheidsstoornissen, die vaak gepaard gaan met comorbiditeit. Studies laten zien dat het aanbod van psychotherapeutische behandelingen beperkt is, waardoor een grote groep cliënten geen zorg krijgt in overeenstemming met de richtlijnen. Daarom is er behoefte aan een meer gediversifieerd aanbod aan kwalitatief goede behandelingen zoals: kortere behandeltrajecten, episodische of intermitterende behandeltrajecten, blended behandelingen, behandelvormen die door een bredere groep hulpverleners kunnen worden uitgevoerd, mede gezien de schaarste aan psychotherapeuten. Dat moet ertoe leiden dat een grotere groep cliënten, in het

bijzonder ook cliënten met ernstige persoonlijkheidsstoornissen, toegang krijgt tot kwalitatief goede behandeling. Onderzoek kan in het bijzonder bijdragen aan de vraag welke behandelvormen tot een optimale verhouding capaciteit/kwaliteit (resultaat) kunnen leiden, bijvoorbeeld voor doelgroepen als forensische patiënten en mensen met een migratieachtergrond.

Wat kan worden aangevraagd?

Voor deze oproep kunnen diverse types onderzoek die binnen de inhoudelijke thema's van de oproep vallen, worden aangevraagd. Het kan zowel gaan om patiëntgericht onderzoek naar de effectiviteit van behandelingsvormen of preventieve interventies als om onderzoek naar diverse klinische, sociale, epidemiologische aspecten etc. die van belang kunnen zijn voor het ontwikkelen van betere interventies. Bijkomende criteria waaraan de voorstellen dienen te voldoen zijn de volgende:

- Het onderzoek dient op korte termijn directe klinische impact te realiseren voor cliënten met (ontwikkende) persoonlijkheidsstoornissen en/of hun naasten.
- Het onderzoek dient voorzien te zijn van een strategie voor implementatie, zodat nieuwe bevindingen of interventies meteen breed kunnen worden ingezet.
- Het onderzoek dient een samenwerking van verschillende instellingen in te houden (multicenter te zijn), zodat het opzetten en uitvoeren van de studie zelf bijdraagt aan het creëren van netwerken binnen de GGz en tussen de GGz en wetenschappelijke instellingen of organisaties.
- Bij het ontwikkelen van de onderzoeksopzet dienen een of meer cliënten te worden betrokken.
- Het project heeft – inclusief de strategie voor implementatie - een maximale duur van vier jaar en het voorstel dient voorzien te zijn van een analyse van de haalbaarheid ervan binnen die termijn.
- Het project dient zo spoedig mogelijk na toekenning te starten, maar uiterlijk op 1 maart 2027.
- Vanwege een beperkt budget zal er zeer waarschijnlijk prioritering door de Stichting noodzakelijk zijn.
- Nieuwe versies van eerder ingediende onderzoeksvoorstellen komen niet in aanmerking en zullen terzijde gelegd worden.

Wie kan aanvragen?

Aanvragen komen bij voorkeur vanuit samenwerkingsverbanden tussen verschillende GGz-instellingen en wetenschappelijke instellingen. Vlaamse instellingen kunnen aanvragen indienen als er een samenwerking is met een Nederlands onderzoekscentrum.

Budget

Voor deze subsidieoproep is een totaal beschikbaar subsidiebudget voorzien van 1,3 miljoen euro. Per onderzoeksvoorstel wordt een maximumbudget van 250.000 euro voorzien. Indien er sprake is van een brede (multicenter) samenwerking met zicht op brede verspreiding en grote klinische impact, dan kan een hoger budget aangevraagd worden. In de aanvraag dient dan onderbouwd te worden waarom een hoger budget noodzakelijk is.

Indienen aanvraag en procedure van beoordeling

Voor de aanvraag kan gebruik gemaakt worden van vooraanvraagformulier dat te downloaden is op de website van de Stichting tot Steun VCVGZ (www.stichtingtotsteunvcvgz.nl). Vooraanvragen worden in het Nederlands ingediend via het mailadres info@stichtingtotsteunvcvgz.nl. De deadline voor aanvraag is **1 maart 2026**.

Op basis van de vooraanvragen zal de **Programmacommissie** onderzoeksgroepen uitnodigen om vóór 1 september 2026 een uitgebreide aanvraag in te dienen.

De programmacommissie wordt voorgezeten door em. prof. dr. B. Sabbe, Universiteit Antwerpen.

In de programmacommissie hebben zitting:

- dr. C.G. Reichart, bestuurslid Stichting tot Steun VCVGZ
- em. prof.dr. R.C. van der Mast, bestuurslid Stichting tot Steun VCVGZ
- dr. A. Berens, hoofdarts/medisch directeur UPCD, Antwerpen
- drs. E. Willemsen, Kenniscentrum Persoonlijkheidsstoornissen
- drs. A.C. van Reekum, psychiater

Prof.dr. J.H. Smit, bestuurslid van de Stichting tot Steun VCVGZ, treedt op als adviseur Methodologie en Statistiek.

De programmacommissie adviseert het bestuur van de Stichting, dat vervolgens beslist over de toekenning van de subsidies. Het bestuur streeft ernaar de toekenningsprocedure af te ronden voor 1 december 2026, maar behoudt zich het recht voor om die periode te verlengen afhankelijk van het aantal te beoordelen voorstellen.